МАКСИМАЛЕН МЕСЕЧЕН РАЗМЕР НА ОСИГУРИТЕЛНИЯ ДОХОД

Максималният месечен размер на осигурителния доход през календарната година се определя със ***Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване*** (ЗБДОО) (чл. 6, ал. 2, т. 1 от ***Кодекса за социално осигуряване*** (КСО). Нормативноустановената горна граница на месечния осигурителен доход, освен при определяне на дължимите вноски за държавното обществено осигуряване, намира приложение при изчисляване на някои от паричните обезщетения, предоставяни от държавното обществено осигуряване, както и при определяне на максималния размер на получаваните една или повече пенсии. По този начин доходът по чл. 6, ал. 2, т. 1 от КСО балансира размера на приходите по фондовете на държавното обществено осигуряване с разходите за обезщетения и пенсии. Следователно, доходът по чл. 6, ал. 2, т. 1 от кодекса е един от ключовите механизми за балансиране на бюджета на държавното обществено осигуряване, което е в съответствие с провежданата държавна политика в сферата на държавното обществено осигуряване**.**

По отношение на лицата, които получават по-високи доходи, законодателят е предвидил възможността за доброволно осигуряване и застраховане с оглед увеличаване размера на дохода им след пенсиониране.

Ограничаването на получените или начислени доходи до максималния месечен размер на осигурителния доход е приложимо за всички осигурени лица.

До влизане в сила на ЗБДОО за 2026 г, съгласно ***Закон за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г.*** се прилага максимален месечен размер на осигурителния доход - 2111,64 евро.

ВНИМАНИЕ

За разлика от реда при определяне на минималния месечен размер на осигурителния доход, при определяне на максималния месечен размер на осигурителния доход **не се прилага пропорционалност.**

Пример:

Лице полага труд по трудово правоотношение, което е прекратено считано от 17.04.2026 г. За периода от 01 до 16 април получава възнаграждение в размер на 2300 евро. Осигурителният доход на лицето е в размер на 2111,64 евро (възнаграждението на лицето, ограничено до максималния месечен размер на осигурителния доход – 2111,64 евро), а не максималния месечен размер на осигурителния доход, определен пропорционално на отработеното време.

МАКСИМАЛЕН МЕСЕЧЕН РАЗМЕР НА ОСИГУРИТЕЛНИЯ ДОХОД

ВНИМАНИЕ:

С разпоредбата на чл. 6, ал. 16 от КСО се определя максималният месечен осигурителен доход при сумирано изчисляване на работното време за повече от един месец.
Максималният осигурителен доход при сумирано отчитане на работното време за повече от един месец е равен на сбора от максималния осигурителен доход за месеците от периода, за който е установено сумирано отчитане на работното време. Когато отработените и други часове с осигурителни вноски по установения за месеца от работодателя график на лицето **са повече от** договореното работно време, месечният размер на осигурителния доход може да бъде **по-голям** от установения със ЗБДОО за съответната година максимален месечен размер на осигурителния доход, като общият осигурителен доход за периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време, се ограничава до сбора на максималния месечен размер на осигурителния доход за периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време. Ограничаването се извършва, като се сумират осигурителните доходи за първия и всеки следващ месец до достигане на сбора от максималните месечни размери на осигурителния доход за периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време.

ПРИМЕР:

При сумирано изчисляване на работното време за период от **три** месеца, работник се труди 23 дни през месец януари 2026 г., за което получава възнаграждение в размер на 2500 евро, 16 дни през месец февруари 2026 г., за което получава възнаграждение в размер 2600 евро, и 22 дни през месец март 2026 г., за което получава възнаграждение в размер 2000 евро.
Сборът от максималния осигурителен доход за периода, за който е установено сумираното изчисляване на работното време, е в размер на 6334,92 евро (2111,64 евро + 2111,64 евро + 2111,64 евро).
Вноски за държавното обществено осигуряване за месец януари 2026 г. се дължат върху размера на възнаграждението – 2500 евро, тъй като отработените и други часове с осигурителни вноски по установения за месеца от работодателя график на лицето **са повече** от договореното работно време; месечният размер на осигурителния доход може да бъде по-голям от установения със ***Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване*** за съответната година максимален месечен размер на осигурителния доход (януари - 2026 г. 2111,64 евро).
Вноски за държавното обществено осигуряване за месец февруари 2026 г. се дължат върху максималния осигурителен доход, който е в размер на 2111,64 евро, тъй като отработените дни са по-малко от договореното работно време).
Вноски за държавното обществено осигуряване върху възнаграждението за месец март се дължат в размер на 1723,28 евро който доход е разликата между максималния осигурителен доход за трите месеца 6334,92 евро и осигурителния доход за месеците януари и февруари 2026 г. (2500 евро + 2111,64 евро)

МАКСИМАЛЕН МЕСЕЧЕН РАЗМЕР НА ОСИГУРИТЕЛНИЯ ДОХОД

ПОРЕДНОСТ НА ДОХОДИТЕ
чл. 6, ал. 11 и чл. 4а, ал. 6 от КСО

Разпоредбите на чл. 6, ал. 11, чл. 4а, ал. 6 и чл. 4а[1], ал. 6 от КСО са въведени с цел ограничаване на осигурителните доходи на лицата по чл. 4, 4а и 4а[1] от КСО до максималния месечен размер на осигурителния доход.

Тези разпоредби определят поредността на доходите, върху които се внасят осигурителни вноски, когато осигуреният получава доходи на различни основания. Осигурителните вноски се внасят **върху сбора** от доходите от дейности по чл. 4, чл. 4а и чл. 4а[1] от КСО, но върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход в следната последователност:

- **доходи от дейности на лицата, съгласно последователността, посочена в чл. 4, ал. 1 и 10:**

- доходи по трудови правоотношения;

- доходи от служебни правоотношения по ***Закона за държавния служител***;

- доходи на съдии, прокурори, следователи, държавни съдебни изпълнители, съдии по вписванията и съдебни служители, както и членове на Висшия съдебен съвет и инспектори в инспектората към Висшия съдебен съвет;

- доходи на военнослужещите по ***Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България***, резервистите на активна служба и резервистите на срочна служба в доброволния резерв по ***Закона за резерва на въоръжените сили на Република България***, държавните служители по ***Закона за Министерството на вътрешните работи и Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража***, държавните служители по ***Закона за Държавна агенция "Национална сигурност***, по ***Закона за Държавна агенция "Разузнаване"***, и по ***Закона за специалните разузнавателни средства***, офицерите и сержантите по ***Закона за Националната служба за охрана***, както и лицата по чл. 69, ал. 6;

- доходи на членове на кооперации, упражняващи трудова дейност и получаващи възнаграждение в кооперацията;

- доходи на управителите и прокуристите на търговски дружества, на еднолични търговци, на техните клонове и клоновете на чуждестранни юридически лица, членовете на съвети на директорите, на управителни и надзорни съвети и контрольорите на търговски дружества, синдиците и ликвидаторите, както и лицата, работещи по договори за управление на неперсонифицирани дружества, и лицата, на които е възложено управлението и/или контролът на държавни и общински предприятия по глава девета от ***Търговския закон***, техни поделения или на други юридически лица, създадени със закон;

- доходи, получени на изборни длъжности;

- доходи на младшите съдии и младшите прокурори и младши следователи по ***Закона за съдебната власт;***

- доходи на лица по трудов договор за краткотрайна сезонна селскостопанска работа (чл. 114а от КТ).

- **доходи от обезщетения**, изплащани по ***Кодекса на труда*** или по специални закони, върху които се дължат осигурителни вноски;
- **осигурителен доход** като морски лица;
- **осигурителен доход** от дейност по събиране на диворастящи гъби и плодове;
- **осигурителен доход** като самоосигуряващи се лица;
- **осигурителен доход** за работа без трудово правоотношение.

МАКСИМАЛЕН МЕСЕЧЕН РАЗМЕР НА ОСИГУРИТЕЛНИЯ ДОХОД

Пример:
Лице полага труд по трудово и без трудово правоотношение през месец април 2026 г. Осигурителният му доход по трудово правоотношение е в размер на 1700 евро Възнаграждението, след приспадане на разходите за дейността му по без трудово правоотношение е в размер на 800 евро. Осигурителните вноски за месеца се дължат върху сбора от осигурителните му доходи, но върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход по следния ред:
1. Осигурителен доход по трудово правоотношение – 1700 евро.
2. Осигурителен доход по без трудово правоотношение – 411,64 евро.
Осигурителният доход, върху който се дължат осигурителните вноски за положения труд без трудово правоотношение, е разликата между максималния месечен размер на осигурителния доход и осигурителния доход по трудово правоотношение, т.е. 2111,64 - 1700 = 411,64 евро.

Пример:
Лице полага труд в качеството си на морско лице и се осигурява върху избран осигурителен доход в размер на 1600 евро месечно. През месец май морското лице полага труд без трудово правоотношение с възнаграждение 1400 евро. Възнаграждението, след приспадане на разходите за дейността му по без трудово правоотношение, е в размер на 1050 евро.
Осигурителните вноски за месец май се дължат върху сбора от осигурителните му доходи, но върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход по следния ред:
1. Осигурителен доход като морско лице – 1600 евро.
2. Осигурителен доход по без трудово правоотношение – 511,64 евро.

Осигурителният доход, върху който се дължат осигурителните вноски за положения труд без трудово правоотношение, е разликата между максималния месечен размер на осигурителния доход и осигурителния доход като морско лице т.е. 2111,64 - 1600 = 511,64 евро.

ВНИМАНИЕ

Когато лицето упражнява трудова дейност на повече от едно основание по чл. 4, ал. 1 и/или ал. 3, т. 5 и 6 и/или ал. 10 и/или чл. 4а и/или чл. 4а[1] от КСО, декларира пред всеки следващ осигурител дохода, върху който се дължат осигурителни вноски, като се спазва поредността, определена в чл. 6, ал. 11 и/или 4а, ал. 6 и/или чл. 4а[1], ал. 6 от КСО.